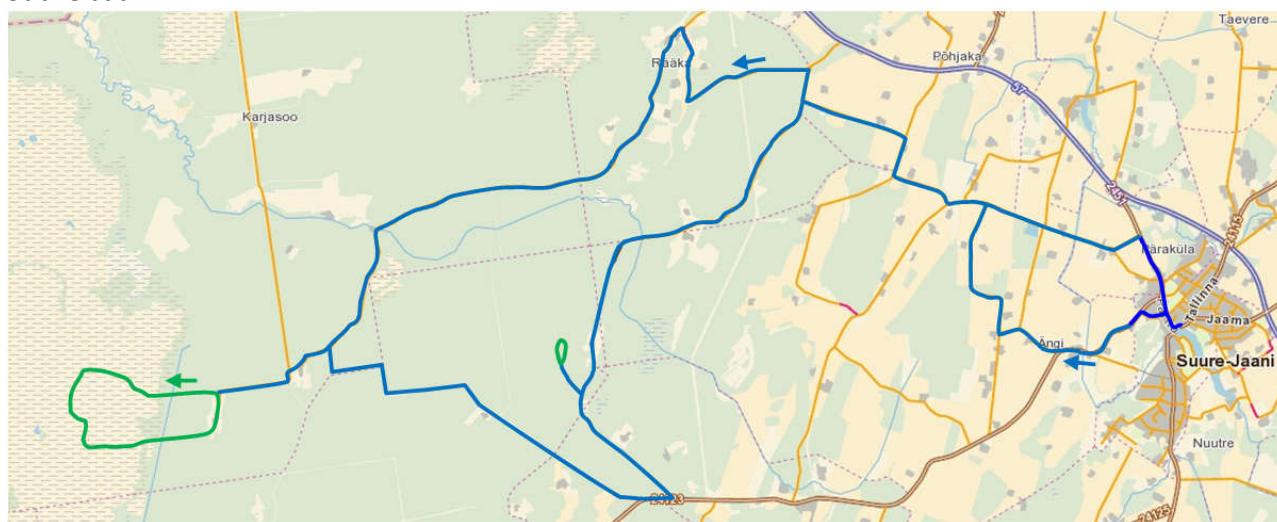

J7 Hüpassaare – linna keskväljakult 39,3 km

Labidakivi

Suure-Jaani – Ängi – Sassi – Põhjaka – Rääka – Hüpassaare – Lehtsaare – Labida – Mähkküla – Suure-Jaani

		Mine linnast välja mööda Pärnu tänavat.
0,3	0,3	Pööra Sangari tänavale (esimene vasakule).
0,3	0,6	Pööra vasakule Nurme tänavale.
		Sõida läbi Ängi küla (asfalttee muutub varsti kruusateeks).
1,3	1,9	Kohas, kus tee pöörab vasakule, pöördu paremale.
0,6	2,5	Ristmikul hoia vasakule ja mine mäest üles. <i>See on Sakala kõrgustiku üks ilusamaid kohti. Koht on lage, avaneb avar vaade ümberkaudsetele põldudele. Aeglase vooluga kraavid ja ojad viivad vee ära, hoides maapinna kuivana. Üks selline oja on oma nime saanud Ängi küla järgi. Väike Ängi oja suubub Suure-Jaani järve.</i>
0,3	2,8	Pööra paremale ja sõida mööda Sassi-Jaani talust.
1,8	4,6	Ristmikul pööra vasakule.
0,5	5,1	Pööra teisel teel vasakule.

0,7	5,8	Ristmikul hoia paremale.
0,5	6,3	Järgmisel ristmikul pööra vasakule.
1,3	7,6	Lähened metsatukale ja järgmisel ristmikul pööra paremale.
0,4	8,0	Järgmisel ristmikul pööra vasakule metsa.
1,7	9,7	Rada pöörab järsult paremale. Sõida edasi Rääka küla suunas.
0,9	10,6	<p>Kolmnurksel ristmikul postkastide juures keera vasakule.</p> <p><i>See tee võib pärast suuremat vihmasadu olla vee all. Siin on liivaosid, pikad põhja-lõunasuunalised liivaseljakud, mis on tekkinud jää liikumisel viimasel jääajal. Kuival pinnasel kasvab piirkonnale omane taimestik: suhtelist kuivust taluvad metsalilled, kanarbik ja mustikapõõsad, mis vahelduvad männimetsaga. Võrreldes teiste Eesti metsadega on oosid enam päikesepaistele avatud alad. Suve lõpul ja sügisel võib tulla siia seenele.</i></p>
7,1	17,7	Sõida kõrvalteid ignoreerides läbi metsa, kuni jõuad sirgele põhja-lõuna suunas kulgevale teele. Pööra vasakule.
		Pööra paremale, teeviit näitab Hüpasaarde.
1,0	18,7	<p>Sõida, kuni jõuad autoparklasse.</p> <p><i>Siin algab Eesti üks tuntumaid kõrgrabasisid. Kuresoo rabasse viib 4,4 kilomeetri pikkune laudtee. Tuhandete aastate jooksul tekkinud kõrgraba on täis rabalaukaid. Vesisel ja pehmel pinnasel kasvavad väikesed ja kidurad puud. Puud kasvavad, kuni murduvad ja raba neelab nad endasse. Kuivemates kohtades kasvavad pisut suuremad puud. On moodustunud omapärane maastik, selle nautimiseks on parim aeg talv, samuti hilisõhtu või varahommik, mil rabasse on tekkinud udu.</i></p> <p><i>Raba laudtee on ringikujuline, enne alguspunkti tagasijõudmist möödud Mart Saare (1882–1963) kodumajast. Mart Saare muusika on kui eesti hinge peegel. Saare perekond tuli siia 19. sajandi algul. Pinnas oli kehv, kuid Saare isa töötas metsavahina ja siin tunti ennast vabamana. Praegune maja ehitati 1911, muuseum avati 1964. Üksildus, vaikus ja looduslähedus toitsid Saart vaimselt. Helilooja töötas Tallinna Konservatooriumi õppejõuna aastatel 1932–1943, kuid veetis suved Hüpasaades. Tema parimad muusikateosed on loodud just siin. Muuseumi põnevamaid eksponaate on Mart Saarele kaheksandaks sünnipäevaks kingitud orel, mis on ka praegu mängukorras. Täpsemalt vaata Mart Saare muuseumi kohta: www.muuseum.viljandimaa.ee/martsaar.</i></p> <p><i>Autoparkla kõrval on kuivkäimla.</i></p>
1,0	19,7	Mine tagasi sirgele teele ja pööra vasakule.
		Pööra kohe paremale. Oled rajal, mida mööda tulid Hüpasaarde.
0,7	20,4	Pööra esimesel teel paremale.
4,8	25,2	<p>Tee pöörab vasakule, siis paremale ja uuesti vasakule. Sõida suure teeni ja pööra vasakule.</p> <p><i>Tee kulgeb läbi Lehtsaare looduskaitseala (379 ha). Siin loodi 1992 metsiste ja kanakullide kaitseala, võib kohata ka haruldast musta toonekurge. Kaitseala eesmärk on rabametsakoosluste ja kaitsealuste liikide püsielupaikade kaitse. Rattatee viib läbi okaspuu- ja laialehise metsa, mis on enamasti riigimets, kuid osa maid on ka eravalduses. 47% Eestist on kaetud metsaga, sama ka Viljandimaal.</i></p>
0,5	25,7	Pööra järsult vasakule. Viit osutab Labidakivi.
1,7	27,4	Pööra vasakule. Viit osutab uuesti Labidakivi.
0,3	27,7	Rada viib Labidakivi juurde. Suur kivi jääb rajast paremale.

		<p><i>Labidakivi on Viljandimaa 24 kaitsealusest rändrahnust suurim. Kivi liikus siia koos jääga viimasel jääajal Soome kandist. Kivi ümbermõõt on 24,1, kõrgus 3,2, pikkus 10,5 ja laius 6,6 meetrit. Kivi on tekkinud migmatiitgraniidist.</i></p> <p><i>Umbes 100 meetrit Labidakivist leiad RMK varjualuse ja kuivkäimla. Siit võib teha mõnusa jalutuskäigu mäekülgedele ja liivastele oosidele. On näha, et siinsetelt männipuudelt on kogutud vaiku: puutüvesse on lõigatud pikk kanal, mille alla pannakse kogumisnõu. Tagasi varjualuse juurde võid minna mööda oosidealust metsarada.</i></p>
0,3	28,0	Mine tagasi teele. Pööra vasakule.
1,7	29,7	Kolmnurksel ristmikul mine paremale väiksemale teele, mis viib läbi Mutiaru.
3,3	33,0	Kui lõpuks jõuad metsast välja, pööra paremale. Olid samal teel matka alguses.
1,3	34,3	Pööra paremale.
0,5	34,8	Ristteel hoia vasakule.
0,7	35,5	Ristteel pööra vasakule.
2,1	37,6	<p>Kui oled möödunud endistest kolhoosihoonetest, pöörab tee vasakule.</p> <p><i>Kokkukukkuvad endised tootmishooned kahel pool teed kuulusid nõukogude ajal Lahmuse sovhoosile. Praegu on nendele suurtele ja lagunened betoonist ehitustele raske kasutust leida. Kasutuseta hoonete lammutamine ja materjali ümbertöötlemine on kulukas ning nii need inetud ja murenevad seinad 'ilmestavad' maastikupilti.</i></p>
0,4	38,0	Pööra paremale Pärnu tänavale ja sõida linna keskväljakule (39,3).